

Харьков: 1980. - 238 с. **3.**Намитоков К.К., Шкловский И.Г., Ильина Н.А. Математические модели дугогашения зарубежных быстродействующих предохранителей. - Электротехническая промышленность. Серия: Аппараты низкого напряжения.- Вып. 2 (87) 1980 - М.: Информэлектро, 1980, С. 2-4. **4.**Пастор Ю.А. Тепловая постоянная времени электрической дуги. - Изв.АН Латв.ССР. Серия физ. и техн. наук, 1971, № 6, С. 53-59. **5.**Mayr O. Aufgaben und Loesungen aus der Theorie der Gasent-lagunden vor allem des hichtbogens - "Anwendung electrischer Rechernanlagen in du Starks-tromtechnik", Berlin, 1958, P. 77-90. **6.** АС СССР № 1288781, Н01Н 85/02. Плавкий предохранитель / М. Ф. Спорыш, В. Е. Фадеев. Оpubл. 07.02.87. Бюл. № 5. **7.** АС СССР № 1707646, Н01Н 85/36, 85/02. Плавкий предохранитель / А.В. Кравец, В.В. Козырский. Оpubл. 23.01.92 Бюл. № 3. **8.** Плавкий предохранитель: А.с. 1379832 СССР, Н01Н 85/02. / Е.Ф. Щербаков. Оpubл. 07.03.88 Бюл. № 9. **9.** Плавкий предохранитель: А.с. 1288781 СССР, Н01Н 85/02. / М.Ф. Спорыш, В.Е. Фадеев. Оpubл. 07.02.87 Бюл. № 5. **10.** RU 2177186 С2, 20.12.2001. **11.** RU 2181513 С1, 20.04.2002.

УДК 621.316.1

ЮРГЕЛЯ П. Ю., КИРИЧЕНКО Д. С.,
КЛИМЕНКО Б. В., проф., д-р техн. наук,
ГРЕЧКО О. М., доц., канд. техн. наук

РОЗРАХУНОК БІСТАБІЛЬНОГО ПОЛЯРИЗОВАНОГО АКТУАТОРА ВАКУУМНОГО КОНТАКТОРА СЕРЕДНІХ НАПРУГ

Вступ: рушійним елементом контактора є електромагнітний привод, на роль якого в діапазоні середніх напруг найкраще підходить бістабільний поляризований електромагніт через своє мале енергоспоживання, зручність керування, та багатофункціональність.

Мета роботи: метою даної роботи є проектування, розрахунок та оцінка ефективності бістабільного поляризованого електромагніта, який буде використано як приводний елемент у вакуумних контакторах середніх напруг.

Постановка задачі: розробити конфігурацію бістабільного поляризованого електромагніта постійного струму, підготувати конструкторську документацію, отримати розрахункові дані щодо електроспоживання, нагріву та тягову характеристику.

Отримані результати: отриманорозрахункові значення струмів вмикання-відмикання, сили утримування постійними магнітами, температури нагріву обмоток, графік тягової характеристики; виконано креслення складових електромагніту.

Список літератури: 1. Technical manual NTV 120-2E. Installation, operation & general maintenance. Vacuum contactors AREVA T&D. <http://www.aveva-td.com>. 2. Medium-Voltage Equipment. Catalog HG 11.21 (2002). 3. TL Vacuum Contactors. Siemens AG 2002. www.siemens.com/medium-voltage-devices. 3. Medium voltage products. V-contact VSC. Вакуумные контакторы среднего напряжения. Technical catalogue. 06.2009. www.abb.com. 4.

Гречко А.М. Электромагнитные приводы вакуумных выключателей средних напряжений / Б.В. Клименко, В.М. Бугайчук, А.М. Гречко // Вісник НТУ "ХПІ". – Харків: НТУ "ХПІ", 2004. – № 42. – С. 73-80. 5.VM1. Vakuum-Leistungsschalter mit Magnetantrieb / Каталог ABB Calor Emag Mittelspannung GmbH 2002. ABB Sace T.M.S. S.p.A.

УДК 621.311.245

СЯБРУК Я. А., ПОТОЦЬКИЙ Д. В., ШЕВЧЕНКО В. В., канд. техн. наук

АЕРОДИНАМІЧНІ ПАРАМЕТРИ ВИБОРУ КРИЛЬЧАТИХ ВІТРОДВИГУНІВ ДЛЯ ВІТРОЕНЕРГЕТИЧНИХ УСТАНОВОК

Багато сторіч людина намагається перетворити енергію вітру собі на користь. Як показала практика і досвід багатьох країн, використання енергії вітру украй вигідно, оскільки, по-перше, вартість вітру рівна нулю, а по-друге, електроенергія отримують з енергії вітру, а не за рахунок спалювання вуглецевого палива, продукти горіння якого відомі своєю небезпечною дією на людину (CO_2 , SO_2). Діапазон потужностей сучасних вітроелектричних станцій (ВЕС) має межі від сотень ватів до декількох мегават, [1]. Використання вітру в енергетиці досить перспективно, проте на шляху його розвитку коштують деякі проблеми: неможливість управляти напрямом потоку повітряних мас і швидкістю вітру; недосконалість технології виготовлення ВЕС, що приводить до великих втрат і низького ККД.

Крильчатий вітродвигун складається з наступних основних частин: вітроколеса, головки, хвоста і башти. Вітроколесо може мати одну або багато лопатей, що встановлюються під деяким кутом до площини обертання вітроколеса. З результатів продувань моделей вітроколес в аеродинамічних трубах відомо, що підйомна сила лопаті має найбільшу величину при малих кутах атаки, рівних $2-8^\circ$. Пряма лопать, що має постійний кут заклинювання фонуслідок різних значень окружної швидкості, має кут атаки α , що змінюється по довжині лопаті в широких межах. Для того, щоб мати кут атаки на заданому рівні по всій довжині лопаті, необхідно збільшувати кут заклинювання фону кожного перетину по мірі наближення його до осі обертання вітроколеса. В цьому випадку можна добитися того, що потік набігатиме на лопать по всієї неї довжині з постійним, найбільш вигідним кутом атаки α . Така лопать матиме змінний по довжині лопаті кут заклинення фі гвинтоподібну форму, яка є аеродинамічний найбільш здійсненою. Кожне крило має певний кут атаки, при якому коефіцієнт, рівний відношенню підйомної сили до сили тяги, (C_L/C_D), максимальний. Цей кут атаки визначається значенням максимальної сили і є тому найефективнішою настройкою повороту лопатей вітротурбіни. На рис. 1 приведені типові коефіцієнти підйому і тяги для перетинів крила. Вони пропорційні величині електроенергії, що виробляється.